

ترومبوز ورید عمقی (DVT) چیست؟

یک لخته خون که در یک ورید (رگ) عمقی ایجاد شود به آن ترومبوز ورید عمقی یا DVT گفته می شود پس ورید های سطحی پوست را درگیر نمی کند. DVT می تواند در هر حالتی اتفاق بیافتد اما بیشتر اوقات در اندام های تحتانی مشاهده می شود مثل ساق پا ، ران و لگن. جدی ترین عارضه ترومبوز ورید عمقی، آمبولی ریه است یعنی یک لخته خون در یکی از رگ های ریه ها قرار می گیرد که یک بیماری جدی ایجاد می کند و به طور بالقوه تهدید کننده حیات می باشد.

علل و عوامل ایجاد کننده:

بیشترین احتمال ایجاد در حالات زیر مطرح میشود:

- (1) فردی مدت طولانی در بستر خوابیده باشد
- (2) نشستن های طولانی مدت (بیشتر از 3 ساعت)
- (3) فرد دچار شکستگی باشد
- (4) فرد بیماری های بزرگ مثل سرطان ، نارسایی قلبی یا عفونت داشته باشد
- (5) مصرف قرص های ضد بارداری خوراکی یا درمان جایگزینی هورمون حاوی استروژن
- (6) افرادی که دارای اضافه وزن هستند
- (7) استعمال دخانیات
- (8) سابقه داشتن واریس

علائم:

علائم و نشانه های اصلی ترومبوز ورید عمقی درد و تورم در ناحیه آسیب دیده است اما ممکن است DVT همیشه علامت دار نباشد اما عمده علائم شامل:

- (1) تورم اندام درگیر شده که ناگهانی رخ می دهد
- (2) درد و حساسیت در لمس
- (3) گرمی اندام و تغییر رنگ پوست
- (4) التهاب ، قرمزی و برجسته شدن رگ های سطحی اندام
- (5) ناراحتی و درد در راه رفتن که با استراحت کردن بهبود پیدا نمی کند.

در صورتی که لخته به سمت ریه حرکت کند و در یکی از سرخرگ های ریه امتداد ایجاد کند علائمی چون :

- (1) تنگی نفس
- (2) درد قفسه سینه
- (3) نبض سریع با ضربان قلب سریع
- (4) احساس سرگیجه و غش
- (5) سرفه خلط خونی
- (6) بی قراری
- (7) تعرق و تب خفیف

← حتما به پزشک در اسرع وقت مراجعه نمایید

راه های تشخیص :

چنانچه پزشک احتمال دهد فرد دچار DVT شده باشد برای تایید یا رد تشخیص آزمایشاتی انجام دهد. دو آزمایش رایج عبارتند از:

1. آزمایش خون دی دایمر : قطعه های کوچک و تجزیه شده لخته خون را تشخیص می دهد. هرچه نمره بالاتر باشد احتمال لخته شدن خون در رگ بیشتر می باشد.

2. سونوگرافی کالر داپلر : برای نشان دادن جریان خون در رگ ها و وجود هر گونه انسداد در جریان خون استفاده می شود. این روش بسیار مفید است.

از راه های تشخیص دیگر می توان به ونوگرافی کنتراست (نوعی عکس برداری با اشعه ایکس) ، سی تی اسکن و MRI اشاره کرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان رضوی
بیمارستان شهید کامیاب

ترومبوز ورید عمقی

کد پمفلت: GEN/1/9	سال تهیه: 1401
گروه هدف: بیماران	سال بازنگری: فروردین 1404

منابع:

Doghas. Principles of Dogas patient care:
Golban Publishing; 1400

<http://www.patienteducationcenter.org>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

جهت استفاده از مطالب سایت بیمارستان، بارکد را اسکن نمایید.

4. از ماساژ دادن و مالیدن قسمتی از اندام درگیر شده جدا خودداری کنید.

5. داروهای تجویز شده را طبق دستور پزشک مصرف نمایید.

6. در زمان استراحت اندام درگیر شده را بالاتر از سطح بدن قرار دهید. همچنین می توانید از کمپرس گرم و مرطوب استفاده نمایید.

7. به دلیل مصرف داروهای ضد لخته احتمال خون ریزی وجود دارد پس در هنگام مسواک زدن از مسواک نرم استفاده کنید.

نکته: در صورت مصرف داروهای ضد انعقاد اگر خون ریزی بینی، کبودی، ادرار خونی، مدفوع تیره، سردرد مقاوم، کاهش سطح هوشیاری و درد شدید در ناحیه شکم حتما به پزشک مراجعه کنید.

جهت پیگیری و سوالات خود می توانید با کلینیک پرستاری
آموزش سلامت به شماره 05138026159 تماس حاصل
نمایید.

سایت بیمارستان: <http://h-kamyab.mums.ac.ir/>

درمان ترمبوز ورید عمقی چیست؟

1. داروهای ضد انعقاد: پیشگیری از بزرگتر شدن لخته خون؛ غالبا به داروهای رقیق کننده خون معروفند. در صورت مصرف داروهای ضد انعقاد در همان مراحل اولیه احتمال بروز آمبولی ریه بسیار نادر است.

2. جوراب واریس: که به جورابهای ضد ترمبوآمبولی (TED) گفته می شود که از ابتلای مجدد به DVT و همچنین خطر ابتلا به سندروم پس از ترمبولیتیک را کاهش می دهد.

3. به صورت مستمر پیاده روی کنید و به هنگام استراحت پاهایتان را بالا قرار دهید.

4. گذاشتن فیلتر در کسانی که عمل می شوند بدین صورت که یک فیلتر در رگ های بزرگ موجود در بالای ورید مسدود شده گذاشته می شود.

مراقبت های بعد از ترخیص

1. در صورت اجازه دادن پزشک، همزمان با استفاده از جوراب های کشی روزانه 20 – 30 دقیقه راه بروید.

2. از مصرف سیگار پرهیزید، در صورت داشتن اضافه وزن، وزن خود را کاهش دهید.

3. پاهای خود را روی هم قرار ندهید. از نشستن و ایستادن طولانی مدت خودداری کنید.